

InfraCalc
C. van der Ree
Schoof 42
6581 SH Malden

DATUM: 6 mei 2014
ONS KENMERK: 14-017/14.01387/DimEm
UW KENMERK: 201401CL05
AUTEUR: drs. D. Emond
PROJECTLEIDER: ir. G. Hoefsloot
STATUS: versie 1.1
CONTROLE: drs. G.F.J. Smit

Natuurtoets De Lage Lier te Molenhoek

‘Stichting Landgoed De Lage Lier’ is voornemens om tussen de dorpen Malden en Molenhoek een landgoed op te richten. Bureau Waardenburg heeft op basis van een oriënterend veldonderzoek (d.d. 10 februari 2014) en bronnenonderzoek de effecten van deze ingreep beoordeeld in het kader van de Flora- en faunawet.

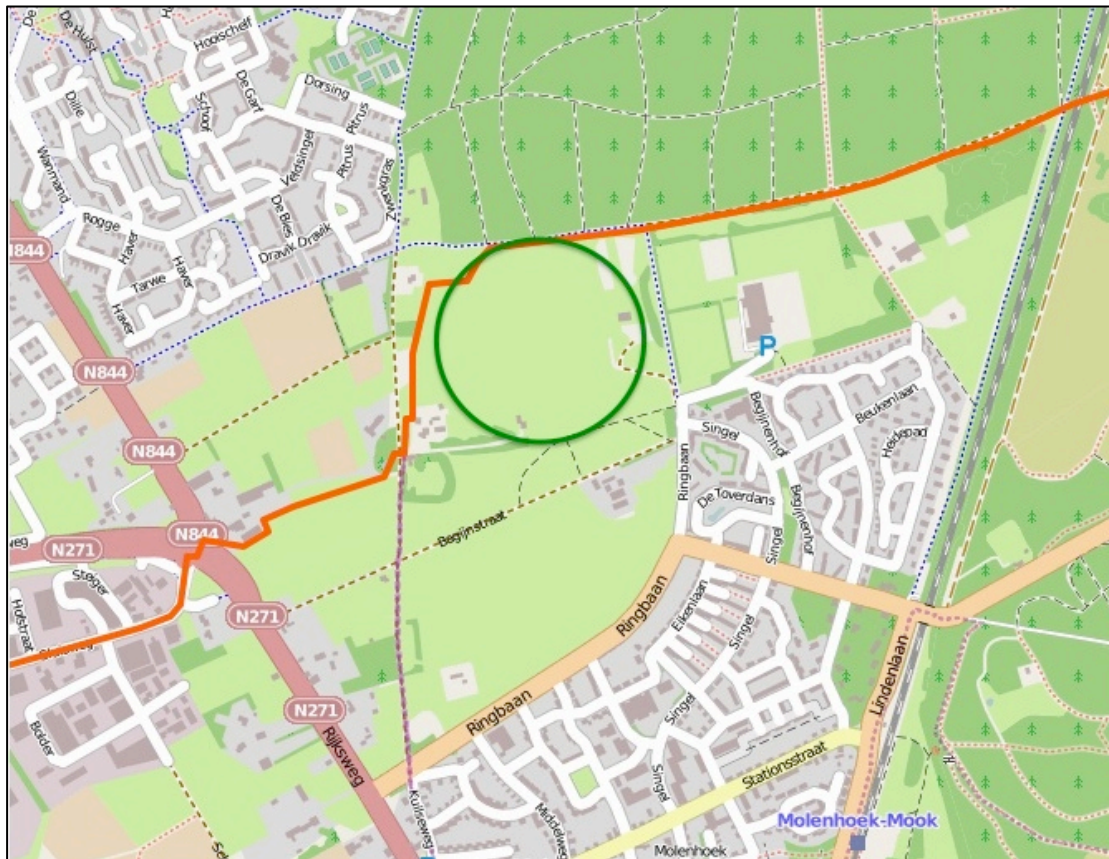
Conclusie

Bij uitvoering van de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met beschermde soorten van de Flora- en faunawet. Indien bij de werkzaamheden de in deze notitie genoemde maatregelen worden getroffen, wordt overtreding van verbodsbepalingen voorkomen. Deze conclusie wordt hieronder toegelicht.

Plangebied en werkzaamheden

Het plangebied betreft een agrarisch gebied en ligt tussen de bebouwde kom van Malden en Molenhoek, op de grens van de provincies Gelderland en Limburg (Figuur 1). De begrenzing van het plangebied bestaat uit de Kuilseweg aan de zuidkant, de bebouwing van de Bosweg aan de westzijde, Lierseweg aan de noordzijde en Ringbaan aan de westzijde. Het gebied is in het verleden gebruikt voor zandwinning en in fasen weer (deels) opgevuld. Door de zandwinning en de ligging tegen het bosgebied Heumensoord zijn de hoogteverschillen binnen het plangebied aanzienlijk.

In de noordoosthoek ligt de voormalige skibaan die inmiddels grotendeels is opgeruimd. Een groot deel van het gebied, globaal ten noorden van de Kuilseweg, wordt in de huidige situatie begraasd met koeien (seizoensbegrazing). De vegetatie is kort begraasd met her en der een eik. Op de nattere delen groeit pitrus. Bosschage is aanwezig rondom de bebouwing van de Kuilseweg en Bosweg (beide buiten begrenzing plangebied) en rond de voormalig skibaan. Hier staan grove dennen (op de skihelling), wilgen met bramenstruweel (langs afwateringsgreppels en op ruderaal delen) en een mix van berk en zomereik op de oostelijke helling (hierna: hellingbos).

Figuur 1. Ligging plangebied (groen omcirkeld) De Lage Lier (ondergrond: Data by OpenStreetMap.org contributors under CC BY-SA 2.0 license).

De ingreep is gevisualiseerd in figuur 2. Op hoofdlijnen betreft het:

- selectieve kap (berk en wilg) op hellingbos ten behoeve van omvorming naar kenmerkende soorten (zomereik, haagbeuk en sporkehout), eventueel door aanplant
- kap van wilgen en grove den ter plaatse van bebouwing
- bouw van acht wooneenheden
- aanleg van een parkeerplaats 'in het groen'
- aanleg van een amfibieënpool
- heideontwikkeling op het noordtalud (zuidhelling)
- ontwikkeling van (nat) soortenrijk bloemrijk schraalgrasland
- aanplant van fruitbomen aan zuidkant
- ontsluiting van het gebied door aanleg wandelpaden

Figuur 2. Studieschets Landgoed De Lage Lier.

Methodiek

Het plangebied is op 10 februari 2014 samen met één van de initiatiefnemers bezocht. Aanvullend op het terreinbezoek heeft beperkt bronnenonderzoek plaatsgevonden (waarneming.nl). Daarnaast is, voor zover nodig, gebruik gemaakt van achtergrond documentatie (zie literatuurlijst).

Resultaten¹

Vissen en amfibieën

Binnen het plangebied is geen open water aanwezig, anders dan natte graslanden of voormalige afwateringsgreppels (droog tijdens veldbezoek). Deze bevatten niet jaarrond water waardoor geschikt biotoop voor vissen ontbreekt. Voor amfibieën is dit beperkt tot land- en overwinteringsbiotoop; als voortplantingswater zijn de natte elementen ongeschikt omdat ze te snel opdrogen.

Planten

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde planten aangetroffen, hetgeen ook niet vreemd is gezien het jaargetijde waarin het veldbezoek is uitgevoerd. Wel heeft een

¹ Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van de Flora- en faunawet. Bij toepassing van de Flora- en faunawet worden conform de AmvB art. 75 vier beschermingsregimes onderscheiden. Voor soorten uit 'Tabel 1' geldt vrijstelling van verbodsbepalingen bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Voor vogels en soorten van 'Tabel 2 of 3' geldt geen vrijstelling en kan aanvraag van een ontheffing aan de orde zijn bij overtreding van verbodsbepalingen. In de tekst is per beschermde soort aangegeven in welke categorie deze is opgenomen.

geschiktheidsbeoordeling plaatsgevonden. Hieruit is gebleken dat binnen het plangebied geen geschikte groeiplaatsen zijn voor beschermde soorten. Het gevoerde beheer (seizoensbegrazing) of juist het ontbreken van enige beheersvorm resulteert in een korte, grazige vegetatie respectievelijk een (brandnetel)ruigte. Voor het rapunzelklokje (Tabel 2 Ffwet) dat in de omgeving is aangetroffen (Hovens *et al.*, 2010) is in het plangebied geen geschikt biotoop aanwezig.

Ongewervelden

Ten oosten van het plangebied in de bossen van Heumensoord komt de beschermde soort vliegend hert voor (Tabel 2 Ffwet). Binnen het plangebied ontbreekt het aan geschikt biotoop voor deze soort. Populaties van andere beschermde soorten ongewervelden komen in de omgeving van het plangebied niet voor.

Reptielen

Uit de heideterreinen van Heumensoord, ten noorden van het plangebied zijn zandhagedis en hazelworm bekend (Tabel 3 Ffwet). Binnen het plangebied ontbreekt het voorsnog aan geschikt biotoop voor deze soorten; structuurrijke heide of anderszins schrale vegetatie ontbreekt waardoor geen dekking aanwezig is. Met de beoogde herinrichting ontstaat naar verwachting wel geschikt biotoop voor met name hazelworm.

Vleermuizen

De te rooien bomen zijn tijdens het veldbezoek gecontroleerd op aanwezigheid van potentiële vleermuisverblijfplaatsen (holtes, spleten, scheuren). Deze zijn niet aangetroffen, het plangebied heeft geen functie als verblijfplaats voor vleermuizen. Voor verschillende soorten gebouwbewonende en boombewonende soorten is het plangebied geschikt als foerageergebied. Met name de bosranden en bosjes zullen als zodanig gebruikt worden. De open terreindelen zijn minder geschikt als foerageergebied. Voor zover sprake is van aanwezige vliegroutes bevinden ook deze zich langs de randen van het plangebied. Binnen het plangebied zijn geen doorgaande lijnvormige structuren aanwezig die deze functie kunnen vervullen.

Vogels met jaarrond beschermde nestplaats²

Tijdens het veldbezoek zijn geen nestplaatsen gevonden van vogels waarvan de nestplaats jaarrond is beschermd. De bomen waren op het moment van het veldbezoek kaal en konden goed gecontroleerd worden op nestplaatsen en holtes.

Grondgebonden zoogdieren

In de omgeving van het plangebied komen de strikt beschermde soorten das (Tabel 3 Ffwet), steenmarter en eekhoorn voor (Tabel 2 Ffwet). Hiervan is alleen de das bekend uit het plangebied. De soort heeft zijn burcht in het talud rond de woning aan de Kuilseweg. Deze ligt enkele meters hoger dan de omgeving en met name aan de zuid- en oostkant begroeid met struweel en bosschage. Tijdens het veldbezoek zijn aan de zuidkant van de woning geen in gebruik zijnde dassenburchten aangetroffen; wel zijn oude pijpen

² Op grond van door het ministerie van LNV verstrekte handreikingen worden nesten van de volgende soorten als jaarrond beschermde nestplaatsen beschouwd: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief, zwarte wouw.

gevonden waarvan enkele door konijnen zijn bewoond en/of door honden zijn vergraven. In het talud aan de oostkant van de woning is een belopen hoofdburcht aanwezig, goed verscholen en ontoegankelijk voor honden en wandelaars door het bramenstruweel. Op diverse plekken rond het talud zijn wissels aanwezig waarvandaan de das het gebied intrekt om te foerageren.

Foto 1. Zicht op woning aan de Kuilseweg met de dassenburcht in het talud aan de voorzijde.

Foto 2. Impressie plangebied kijkend in noordoostelijke richting, met op de achtergrond de voormalige skibaan.

Van eekhoorn en steenmarter zijn geen sporen gevonden die duiden op de aanwezigheid van een vaste rust- en verblijfplaats. Dit werd bevestigd door de bewoner van de woning aan de Kuilseweg. Aangenomen mag worden dat deze dieren incidenteel, langs de randen, het plangebied doorkruisen.

Effecten

De ingreep heeft deels betrekking op het realiseren van wooneenheden, aanleg van wandelpaden en beperkte verharding rond de wooneenheden en parkeerplaats. Hiervoor dienen bomen gekapt te worden en grondverzet plaats te vinden. Met het realiseren van de woonunits en parkeerplaats worden geen effecten ten aanzien van beschermde flora en fauna voorzien. Bij de aanleg van het wandelpad dient rekening gehouden te worden met verstoring van de dassenburcht (randvoorwaarden, zie onder). Bij kap en rooiwerkzaamheden dient rekening gehouden te worden met broedende vogels (soorten waarvan de nestplaats niet jaarrond beschermd is).

Anderszins zijn natuurmaatregelen gepland om de soortenrijkdom van flora en fauna binnen het gebied te verhogen. De natuurmaatregelen hebben vanzelfsprekend een positief effect zonder dat hier verbodsbepalingen worden overtreden.

Randvoorwaarden Flora- en faunawet voor uitvoering project

Broedvogels

- Door bomen en struiken buiten het broedseizoen te verwijderen wordt verstoring van broedende vogels voorkomen. Het rooien van beplanting is mogelijk indien is vastgesteld dat er met deze werkzaamheden geen nesten van vogels worden verstoord. Voor het broedseizoen wordt in het kader van de Flora- en faunawet geen standaard periode gehanteerd. De lengte en de aanvang van het broedseizoen verschilt per soort. Globaal moet rekening gehouden worden met de periode maart – juli.

Das

- Verstoring van de dassenburcht dient voorkomen te worden en bereikbaarheid van het omliggende foerageergebied dient gegarandeerd te zijn. Hiervoor is het van belang dat de bestaande afrastering en het bramenstruweel rond de woning aan de Kuilseweg gehandhaafd blijft waardoor de burchtlocatie toegankelijk blijft. Door de aanplant van struweel (pluksgewijs) rondom de burchtlocatie kan de toegankelijkheid versterkt worden waardoor ook in de winterperiode de hoofdburcht grotendeels uit het zicht wordt onttrokken. Indien mogelijk wordt ook het talud aan de zuidkant van de woning afgerasterd of anderszins toegankelijk gemaakt.
- Het wandelpad dient minimaal 100 meter vanaf de hoofdburcht gesitueerd te worden. De soortenstandaard gaat uit van minimaal 50 meter indien recreanten alleen tussen zonsopgang en zonsondergang maar nooit later dan 19.00 uur nog in het gebied zijn. Aangezien dit laatste niet aan de orde is wordt aanbevolen 100 meter aan te houden.
- Wandelen met honden is alleen toegestaan indien deze zijn aangelijnd. Dit geldt bij voorkeur ook voor het deel tussen de Kuilseweg en Lierweg. Goede voorlichting en handhaving is hierbij van bijzonder belang.

Literatuur

Hovens, J.P.M., F.H.W.H. Waaijen & G. Hovens, 2010. Flora en faunaonderzoek Het Lierdal te Mook en Middelaar. Projectnummer AM10282. Aeres Milieu.

Dienst Regelingen, 2012. Soortenstandaard das *Meles meles*.

Voor vragen over deze notitie kunt u contact opnemen met Gerlof Hoefsloot.

Akkoord voor uitgave: Teamleider Bureau Waardenburg bv
drs. G.F.J. Smit

Paraaf:

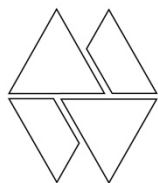

Bureau Waardenburg bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv; opdrachtgever vrijwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Bureau Waardenburg bv / Infracalc

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden vervaardigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is door CERTIKED gecertificeerd overeenkomstig ISO 9001:2008.

Bureau Waardenburg bv
Adviseurs voor ecologie & milieu

Postbus 365 4100 AJ Culemborg
Telefoon 0345 51 27 10, Fax 0345 51 98 49
info@buwa.nl www.buwa.nl